

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

BARCELONA, 24 DE MARS DE 1911

NÚM. 1682 ————— ANY XXXIII

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

10 centims ————— Atrassats: 20

INTERIOR

— Vaja, que'ls pantalons no m'escaurien pas malament...
— Què vols que't digui!... M'agrada més ab faldilles.

Apachisme

Entre'ls botiguers de Barcelona hi ha un panic terrible.

D'ensà del fet inaudit de la rellotgeria del Pla de Palacío, els amos dels establiments, quan al mitgdia se'n van a dinar, al deixar la botiga en mans de la fidel dependència, no's cansen d'aconsellar ni d'advertir:

—Sobre tot, fixeuvos be en el tipo de tots els que entrin, eh, nois?... Si fossin molt vermells de galtes, o molt rossos de pèl, que vos semblessin que fan cara de gabaig, entreteniulos una mica y, mentrestant, aviseu a la policia.

Com si an el món no hi poguessin haver més *apaches* ni més gent dolenta que'ls que se'ns introduïssin a casa per la part dels Pirineus, tota la nostra precaució, tota la nostra vigilància va dirigida sols als tipos que parlen el llenguatge de M. Fallières.

Es una nova edició d'aquella cèlebre «Guerra al Extranjero!» Es un *boycott* a tot lo que ve de Fransa, en particular, y a lo de París singularment, que'ns portarà a fer moltes bestieses y no pocs papers ridiculs. Es un mal-entès que comença a apoderarse de nosaltres com una obsessió y que acabarà per manifestarse ab totes les agravants de la mania persecutoria.

Res que fassi olor de Fransa! Ni puntes de París, ni *Sarahs Bernhardts!*...

Coneixem una senyora, ab més dots fecondants que la mare Naturalesa, que ja havia encarregat, com cada any, un nen a París, y ara diu que ha escrit que se l'entornin y que, si li envien, que'l deixarà de compte, perquè no vol res de la terra dels *apaches*.

Hi ha amo d'establiment que, d'ensà que corren aquets maffistes per Barcelona, no ha posat mai més els peus a l'Eden, això que hi anava cada nit... Y tot per no sentir cantar en la llengua de l'Austrine y d'en Lauckman. Hi ha *gourmet* que ja no's fa fer res «a la francesa»..., ni truites. Hi ha amic de l'empresari Gibert que, desde que's parla d'això, ja no'l saluda ni s'acosta pel Tívoli. Hi ha parroquià de fonda que la deixa aixís que s'adona que'ls plats de la carta estan escrits en l'idioma d'en Brillat Savarin. Hi ha susceptible que quan li entreguen un menú y llegeix «*Diner*» ja's creu que li demanen els quartos y's posa a cridar: Lladres!... Y hi ha, per fi, alguns botiguers que, pera fugir del perill y evitarse tota mena de sospites respecte als compradors, han arribat al punt de colocar als aparadors lletrerets per l'estil d'aquet:

ICI ON NE PARLE PAS FRANÇAIS

única manera, segons ells, d'allunyar la probabilitat de rebre les funestes visites d'aqueixos terribles malfactors.

No fa gaires dies, al mateix Pla de Palacío, hi va ocórrer

una escena bastant còmica que revela l'estat d'anim dels nostres mantegaires.

Un jove extranger, corredor de farines, alt y fornit, que duia uns bigotis molt *perillosos* y vestia molt decentment, anava cercant feia rato la Sala de Llotja. Per ultim, després d'algunes sospitoses indecisions, se dirigeix a un botiguer de robes que prenía el sol allà a l'acera, y li pregunta ab molta amabilitat:

—*La Bourse, monsieur?*...

Figureuvos!... La bossa!...

El botiguer, per tota contesta, se treu el xiulet d'alarma y comença a tocar auxili desesperadament.

Inutil dir que, per contra, els barcelonins que, a pesar de ser catalans, tenen el tipo extranger, ja han ben rebut, aquets dies. Viuen en constant perill, exposats a ser víctimes de llastimosos erros policiacs, trobantse, a cada pas, que'ls fan objecte d'injustes detencions.

L'altra matinada mateix, allà a les dues, a la sortida dels teatres, la policia va estar a punt de sofrir una equivocació d'aquestes. Per mala fatxa o fatxa extrangera, anaven a detenir *nada menos* que a un actor; a un comic molt conegut, dels que cobren més sòu y declamen ab més afectació.

—D'ont es natural, vostè?—li preguntà el de la secreta, agafantlo per les solapes.

Y sort que en Bonavia, que casualment passava per allí, va apressurarse a contestar:—*D'enlloc!*—que, sinó, me l'engarjolen y, *preventivament*, potser encara hi fora.

FRA NOI

La falda-pantalón

Per més que digui algú que aquesta prenda en les senyores té de rebutjarse, jo vinc a defensarla, demostrantvos que té forsa ventatges.

Deixant apart allò de que les dònnes les calses ja se'ns posen al casarse, no's pot negar que la *jupe-culotte* té *xic* y molta gracia.

La dòna que té formes temptadores la *falda-pantalón* té de posarse encara que molts micos la segueixin ab l'intent de menjarsela.

Lluit aquesta prenda tan moderna demostra que té gust en habillarse, y en cas de pluja o vent, no serà facil que res li aixequi en l'aire.

Per l'higiene també, segons un metge, la *falda-pantalón* se recomana, car així's veurà lliure dels microbis que puguen per les cames.

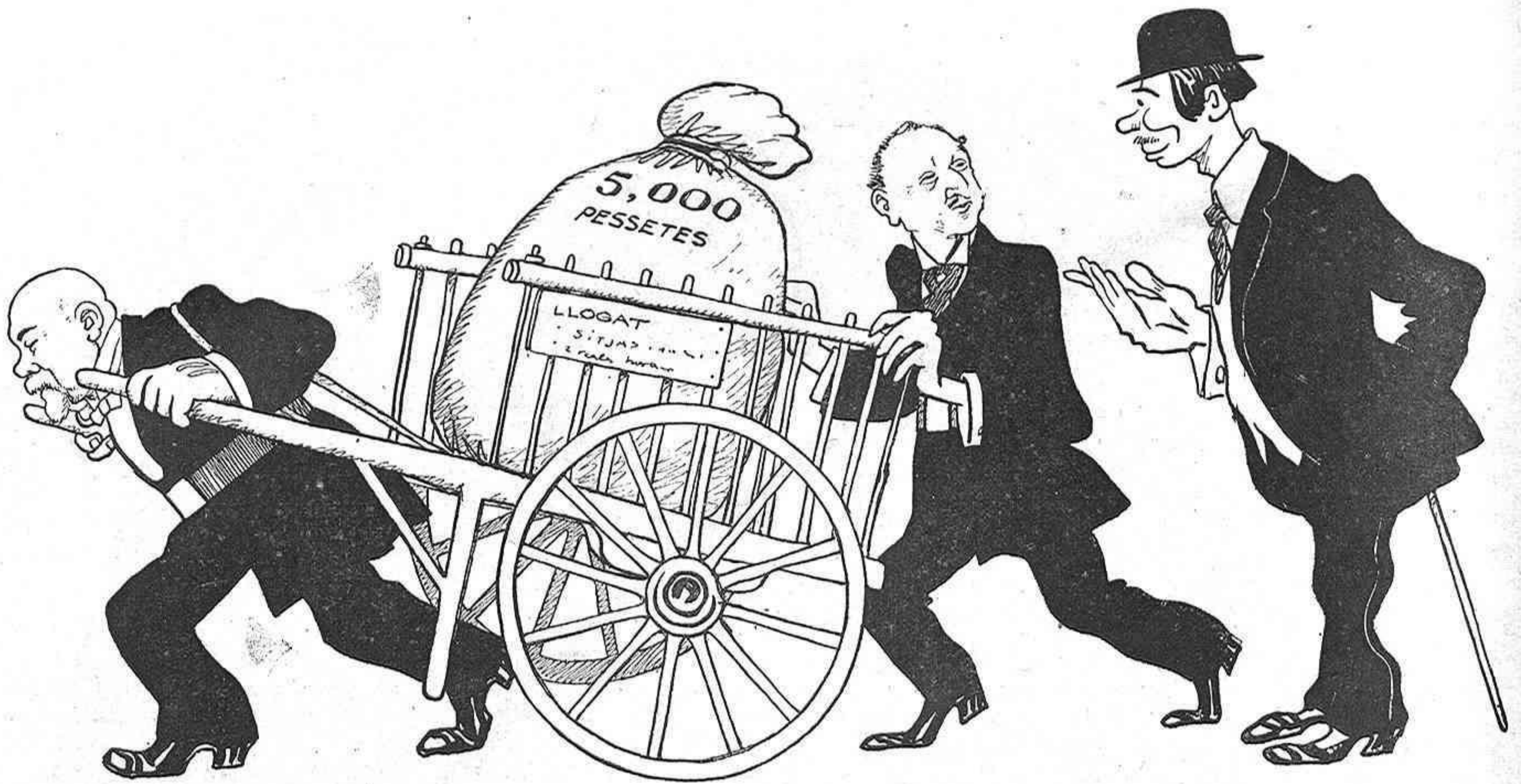
Fins per' ballar, la que es molt sarauista, podrà saltá y brincar sense embrassarse, y, finalment, jamai haurà de correr quan vegi alguna rata.

J. STARAMSA

CALENDARI PERPETUO

— ¡21 de Mars!... ¡Ja ha vingut la Primavera!... Lo mal es que d'aquí a pocs dies també vindrà el procurador... ab el recibo del segon trimestre...

CACAU

—Perdoni: ¿que potser són pera'ls naufragés?
 —No, senyor, no... Són pera enviar als nostres companys de Consistori, que s'estan xalant per allà a Madrid.

TANTS A TANTS

I

No s'hi està gens malament a casa de la senyora Lluçia. Per ser una dispesa de dotze duros y al preu a que avui estan els queviures, fins pot dirse que s'hi menja be.

Es dir, s'hi menja... Donem a les coses el seu verdader nom. S'hi menjava.

¿Còm s'ha operat l'extranya metamòrfosis que tan preocupats té dies hà als quatre joves dispesers de la senyora Lluçia?

L'aparició de la *filoxera*—aixís anomenen ells la malura que a la seva taula s'ha presentat—va ser notada pels dispesers fa cosa de quatre o cinc setmanes.

Fins aquell dia, la cuina de l'esplèndida patrona no'ls havia merescut sinó elogis.

—Dona gust això, ¿veritat?—deia devegades algun d'ells, quan la senyora Lluçia no podia sentirlos.

—¡Una delícia!—contestaven els altres.—Quan aquesta dòna's mori, li hem d'aixecar un monument.

—Pa blanc, tou y a discreció...

—Vi sense batejar...

—O batejat civilment, que es un bateig molt atenuat...

—Carn, cada dia...

—Y, dia per altre, un requisit extraordinari...

—*Nada!*... Lo dit. Es la reina de les dispeseres. Aclamemla... en forma moderada.—

Y tapantse la boca, pera que ella no'ls sentís, cridaven... sense cridar:—¡Visca la senyora Lluçia!...

II

Però, vetaquí que un dia, torbant de sobte aquell dols benestar, en l'alegre menjador hi aparegué la *filoxera*.

—¿Heu reparat?—va dir un dels dispesers, mirantse, espantat, als companys.

—¿Què?... ¿Que'l vi es tot aigua?
 —Sí; y que'l pa escasseja.
 —Fos el pa sol!... ¿Que no heu vist la truita?... Per mi era d'un ou.

—Y encara no de gallina. De colomí!...

—Aquesta dòna se'ns ha desbaratat.

—¿Queda suspès el projecte de monument?...

—¿Monument?... ¡Quatre tiros!

Desfogat així el primer esclat d'indignació, els joves dispesers, després d'un curt debat, resolgueren emprendre a la senyora Lluçia mentres sopessin.

—Tu portaras la paraula, ¿eh, Carlets?

En Carlets, qu'es el de més edat del grupo, acceptà ab gust la delegació.

—Deixèumela per mi, aquesta *vampira*. Ja tindreu l'honor de veure còm la pentino.

III

En efecte: a mitg sopar, en el qual les deficiències observades aparegueren agravades horrorosament, en Carlets, procurant adoptar un aire ben formal, empenqué a la senyora Lluçia.

—¿Sab—va dirli—que les reformes introduïdes per vostè en els nostres menús no'ns agraden gens ni mica?

Com si ja esperés l'atac, la dispesera va mirarse'l molt sèria.

—¿De quines reformes parla?

—Vostè dirà!... Fa dos dies que no veiem ni gota de carn; el vi se'ns dona bàrbarament batejat, el pa quasi no'ns toca a les dents, tots els plats curtegen, s'han suprimit els postres...

—Pel bé de vostès ho faig això, fill.

—¿Pel bé nostre?

—Sí, senyors. Es un consell que m'ha donat el rector de Santa Magdalena. Diu que en aquet temps de Quaresma, sobre tot tractantse de pecadors com vostès, convé mortificar el cos y sometre'l a algunes privacions.

Tots a la vegada, els dispesers varen posarse a riure. No; no se l'esperaven aquella sortida.

—Senyora Llucia, ja som massa grans pera empassarnos aquestes boles. No pot ser que'l rector, sense coneixe'ns, li hagi donat semblant consell. Això es una martingala, una invenció de vostè.

—¿Ah, no s'ho volen creure? Vàginli a preguntar. Veuran com sí que m'ho ha dit.

—Y cà!

—Vàginhi!...

—Vaia si hi anirem!...

IV

Passaren els dies, y a l'arribar el fi del mes—mes interminable, de *floxera* continua—en Carlets s'encarà solemnement ab la tirana dispesera.

—Senyora Llucia, ja hem fet allò.

—¿Què?

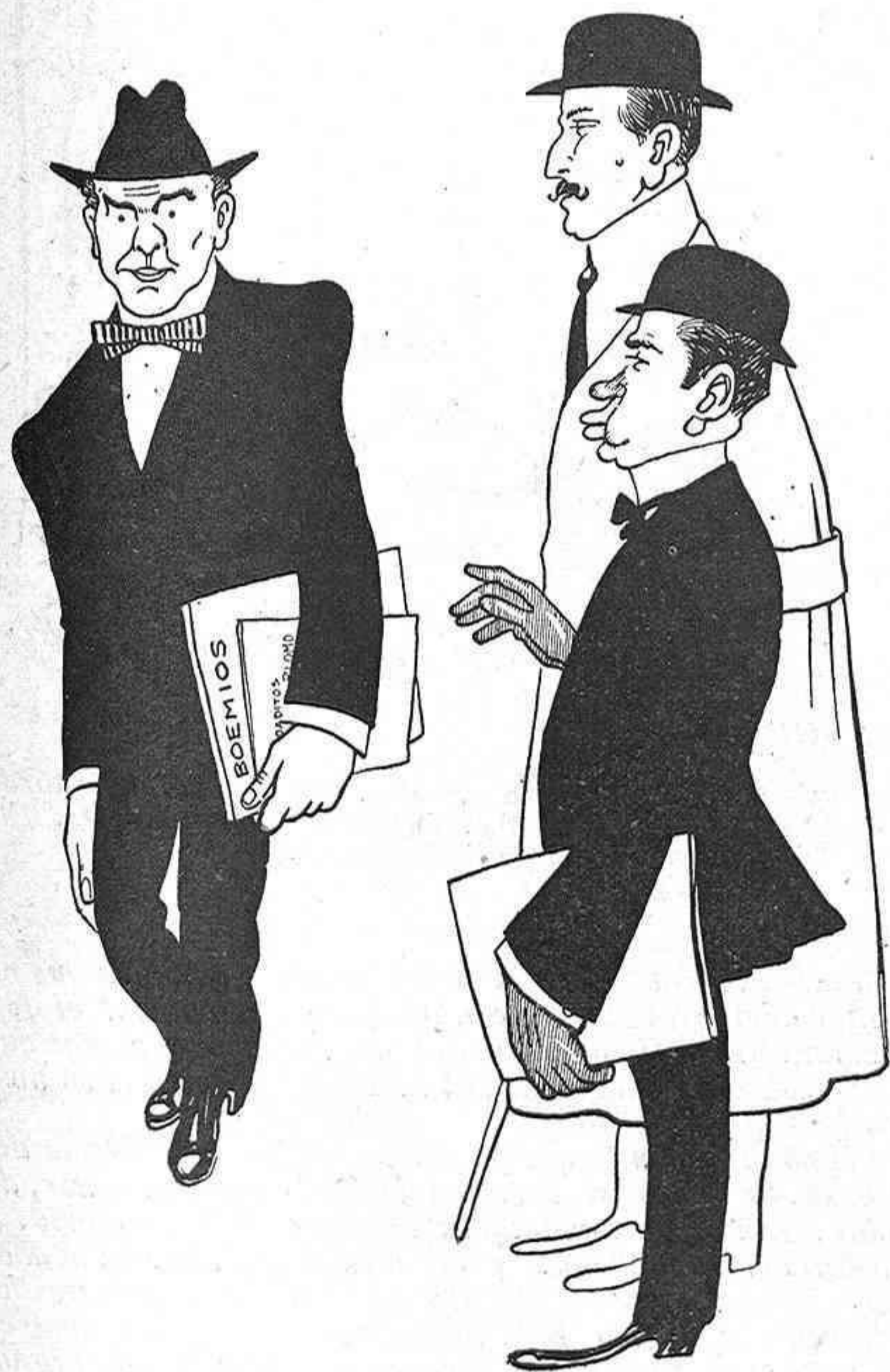
—Hem anat a Santa Magdalena.

—Ah! Y el rector, es clar, els ha repetit que, en aquesta època, ab la meitat del menjar n'hi ha prou.

—No hi era el rector, però hem enraonat ab el vicari.

—Es igual. ¿Y què'ls ha dit?

—Que lo de la meitat del menjar es veritat.

AUCCELL DE PAS

—Tu, no es el mestre Vives, aquet?

—Sí, home... Ha vingut expressament pera posar en música l'Almanac dels Noucentistes.

—Ah!... ¿Veuen?

—Però ha anyadit que també es veritat que ara no més hem de pagarli la meitat de la dispesa...

MATIAS BONAFÉ

Cal aclarirho be

La proclamació del senyor Pujol y Brull com a diputat provincial en lloc del senyor Forcada, a qui's donava per elegit, ha fet parlar molt aquets darrers dies. Tota la qüestió està en l'acta d'una de les seccions, ont 69 vots del senyor Pujol s'han convertit en 79, donantli una majoria de cinc vots.

Es absolutament precis que l'U. F. N. R. aclareixi del tot aquesta qüestió. Tenim entès que aixís serà. Segons les nostres noves, que són ben fidedignes, la cosa es més complicada de lo que a primera vista's creia, puig si be es evident que l'acta de referencia està falsificada, abans certs elements havien comès algunes trampes pera donar el lloc de minoria al senyor Forcada, prenentlo al senyor Pujol y Brull, que es qui realment l'havia guanyat.

En el complert aclariment d'aquest assumpte l'Unió Federal hi sortirà guanyant, ja que's demostrarà que quan algú vol deshonrarla ab vils procediments es tret a la vergonya pública y foragitat del partit.

Y consti que nosaltres tenim la convicció de que'l senyor Pujol y Brull no té en lo succeit la més mínima intervenció.

La llengua catalana

El doctor Martí y Julià, president de l'Unió Catalanista, ha censurat públicament el que hi hagi a Catalunya periodics autonomistes escrits en llengua castellana. Ell no s'explica aquest fet; jo sí que me l'explico. Però, com ell, crec que'ls periodics aludits haurien de deixar de ser una vivent paradoxa y haurien d'esdevenir—si no de cop y volta, gradualment—fulles catalanes.

Els autonomistes catalans són els partidaris del reconeixement de la personalitat y de l'autonomia de Catalunya. No es això? Entre'ls més esplendids atributs de la personalitat catalana hi ha el de la llengua propia; en el contingut de l'autonomia està inclosa la llibertat y l'oficialitat de l'idioma català a la nostra terra. ¿Y no resulta paradoxal que's demanin llibertats pera Catalunya, mentres no s'aprofitin les que avui tenim? ¿No es caure en una flagrant contradicció defensar l'ús oficial de la llengua catalana, mentres voluntariament s'escriu en castellà? ¿Com se pot lluitar per una major llibertat quan no s'utilisa la poca que existeix? ¿Qui pot creure en la sed del que té a la mà un vas d'aigua sense beuresela, y demana que n'hi portin una ampolla totseguit?

* * *

De segur que'ls redactors dels periodics aludits comprenen aquestes raons. Es probable que ells mateixos se les hagin formulades algun cop. ¿Per què, doncs, no posen els fets d'acord ab el programa? ¿Per què, essent autonomistes y, per tant, partidaris de l'expansió y l'oficialitat de l'idioma català, segueixen escrivint en llengua agena?

Jo crec haver trobat l'explicació que'l senyor Martí y

Julià no troba. Y no es, certament, cap extraordinària troballa. No pot ser més senzilla aquesta explicació: els autonomistes que escriuen en castellà els seus periodics ho fan aixís per rutina, per inèrcia.

Els companys d'aqueixos periodics —ben estimats companys alguns d'ells— han escrit sempre en castellà y en la lectura dels escriptors castellans s'han format. N'hi ha que encara són joves; d'altres n'hi ha que són vells; la majoria, per falta de pràctica y per no estar gaire forts en gramàtica catalana, escriuen dificultosament la nostra llengua. Posarse a escriure en català els ve molt costa amunt. La supervivència de vells prejudicis y l'estar situats alguns d'ells dintre l'esfera d'influència de la literatura y de l'espiritualitat castellanes, enforteixen més y més l'instintiva resistència al cambi de llengua escrita.

Aquesta es, al meu entendre, la causa fonamental de la contradicció, del mancament, que a determinats periodics ha retret el president de l'Unió Catalana. Allò altre de l'expansió catalana per terres d'Espanya y dels lectors castellans que puguin tenir, són excuses de poquíssim valor. Una mica més de valor té aquella altra de que una part dels mateixos lectors catalans no se sabia avindre al cambi d'idioma.

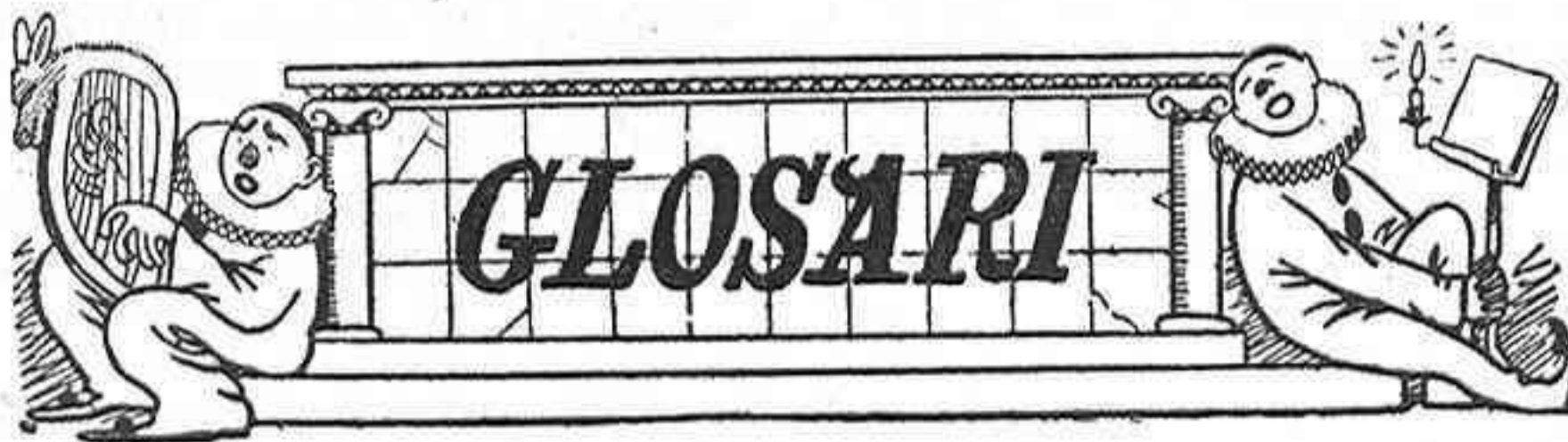
En resum: la persistència de l'ús del castellà en periodics catalans autonomistes es una qüestió de rutina y d'inèrcia. Els escriuen en castellà perquè s'hi han escrit sempre. ¿Y no es lamentable que una tan petita y fluixa raó els privi de posar d'acord els fets y les idees? L'excelsa causa de la llengua catalana rebria un fort benefici de l'adopció del català en les planes d'alguns diaris y setmanaris catalans. En aquelles nacionalitats que tenen propi y distintiu llenguatge, aquest es la veu de l'ànima nacional, la major força del poble, y el seu triomf va estretament lligat al triomf de la causa patriòtica. Dos diaris més en català, donarien a la causa catalana molta més empenta que no pas l'elecció de mitja dotzena de diputats.

WIFRED

FILOSOFIES DE «GUARDA-PASEOS»

—Estem a darrers de Mars, són les sis de la tarda y en aquet banc no hi ha cap parella d'enamorats... No pot ser que siguem a la Primavera.

«TARDE Y CON DAÑO»

Quan les dones-figurins, anunciadores de les faldilles-pantalons, van comensar a lluir el garbo pels carrers de París y de Madrid, y varem euterarnos de que uns quants desenfeinats les perseguien befantse'n y in-

sultantles, nosaltres, els barcelonins, semblava que no tinguéssim prou boca pera protestar, censurant el fet, tractant al públic de Madrid y de París poc menos que de selvatge, y assegurant, ab to d'orgull, que a casa nostra tot allò no passaria.

Però ara resulta que'ns en havem alabat massa depressa, de la nostra cordura cívica. Van apareixer, de sobte, les senyores-maniquís al Pla de la Boqueria, y nosaltres, els més bons y els més macos, havem acabat per ont comensaren els altres; y la «jupe-culotte» ha d'apretar a correr pels nostres carrers y les nostres places si no's vol veure atropellada, víctima de l'ignorància de la nostra inculta pleu.

El primer dia varem guaitarles ab indiferència; l'endemà, ab certa curiositat; l'altre, afeginthi una rialleta irònica; després, brindanthi algun piropo de mal gust; més tard, seguintles a crits; per ultim, tiràntleshi un

tronxo; y... ara ja hi tenim l'arrencada: aviat les passarem Boria avall.

Lo qual no privarà, ben segur, que demà que les nostres germanes, les nostres promeses, les nostres esposes, y totes les dones vagin exageradament «culottades», tractem de cursi y de ridícula a la senyora que, per estalvi o pera separarse de la corrent, s'empenyi en seguir adoptant les actuals faldilles, travades o sense travar, curtes o llargues, però faldilles a seques.

Ab això de l'incultura's veu que no s'hi poden fer pronostics, preferencies ni excepcions. El barceloní no pot exclamar: «d'aquesta aigua no beuré» ni «aquesta dona no empaitaré». A nosaltres ab l'incultura ens passa com ab certes granellades, que no surten fins al cap dels deu dies. Fins al cap d'una setmana y mitja no'ns en havem adonat que podiem arribar a ser tant com els madrilenys y els parisencs.

Això ens ensenyarà de viure.

Perquè no es que no tinguem defectes, els barcelonins. És que fins ab els defectes som víctimes del retrocés.

Lo qual demostra que som pitjors que'ls altres; doncs, badant, vivint endarrerits fins en les lletges costums, acabem sempre per fer lo que ha fet el veí, y, ademés, el ridícul.

XARAU

□ □ □ ————— □ □ □

Reportatge sensacional

Demano esser noucentista!

Un amic pretenia l'altre dia que són en gran nombre els ciutadans nostres que dubten encara de la potencia y alta significació del *noucentisme*. Reforsava la seva argumentació capciosa dient, ademés, que a la novella espiritualitat li es negada l'influència poderosa que en les noves corrents científic-artistic-literari-filosòfiques, ve exercint. En calitat de reporter y essent jo dels qui opinen que es el *noucentisme* la més alta representació del modern pensament, vaig decidir visitar a un dels membres de la flamant y envejada fundació. Encara que al llegidor li sembli extrany, consti que pera no ferir la modestia de la persona *enquestada* he decidit amagar el seu nom. El meu preguntat, com tot *noucentista* que s'estimi, estigué en el sopar de cà'n Martin. *La Veu* publicà a l'endemà el seu cognom, y no pel fet de que aquet sortís confós entre els assistents batejats pel confrare ab l'humil y mortificant denominació de *senyors*, vol dir que's tracti d'un ciutadà ignorat. La persona a qui estiguí a veure, no té, sobre tot, *res de particular*, y sabut es que aquesta y cap més es la condició primera exigida pera esser admès en aquet nou cenacle que ve a continuar entre nosaltres les gestes benefactores d'aquella entitat famosa que adoptà com a suprema aspiració la divisa confortant d'*Apats y Lletres*.

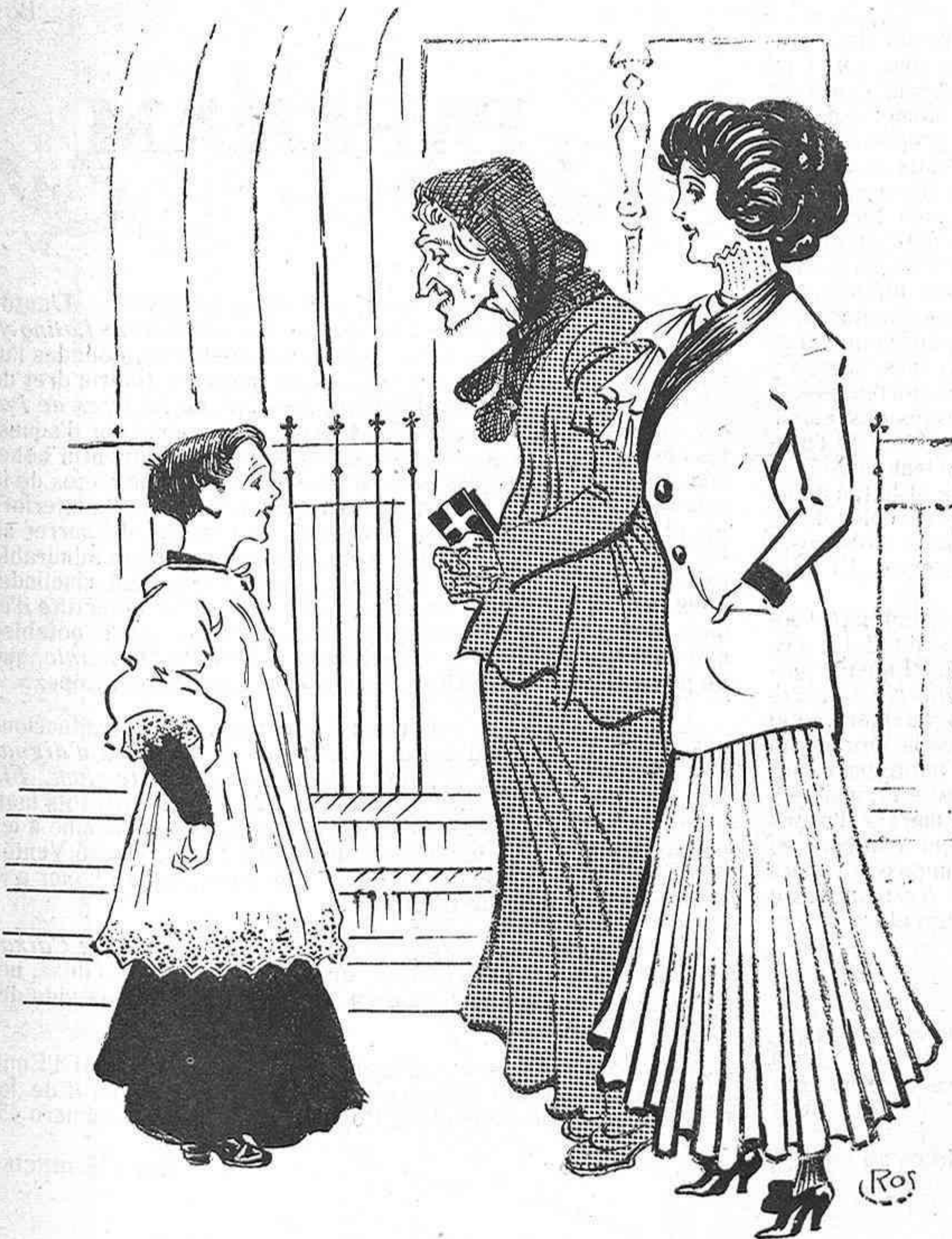
Als nostres precs pera que'ns digués tota l'importancia y l'alta transcendencia del *noucentisme*, als requeriments pera que se servís exposarnos el significat, programa y propòsits dels afiliats, respongué l'interpelat que el *noucentisme*...

Es el progrés;
Es l'avenir;
Es la renovació de l'idea per l'idea;
Es l'idea convertida en fet;
Es el fet devingut a l'estat d'idea;
Es el ressort, l'eix, al voltant del qual gira tota la nostra política moderna;

Es el programa, el marc en que s'enclou l'evolució y l'anàlisi dels fenomens de tota mena; l'esperit d'unitat y la síntesis universal de totes les coses; l'evolució del pensament ab propensió a conservar y reproduir les emocions excitadores o plaentes, suscitades per la ciencia, la filosofia, l'art, la religió, l'acció pràctica, l'industria, el comerç y el treball humà.

L'investigació *noucentista*—afegí l'interlocutor ab amable deferencia—no reconeix aturador. L'ull escrutador del *noucentista* ho abarca tot. Aixís no es extrany que saltant el llindar del misteri, entri sovint el perfecte *noucentista* en el domini de lo incompreensible, de lo inconcebible, de lo il·lògic, lo que'l porta a esserho tot: Natura, Deu, Infinit, l'Inconegut.

Confesso que la resposta era pera animar al més incredul y desconfiat. D'aquí que insistís en voler esbrinar els punts sobre

A LA SEU

—Escolta, Xarrapeta: ¿que sabs què es això que diu que han fet al senyor bisbe?

—«Cavaller del Sant Sepulcre.»

—No es pas cap cosa lleija?...

els quals apoen els *noucentistes* les seves tesis; familiaritzar-me ab els cap-davanters de la nova religió; conèixer els noms dels homes que a fóra de Catalunya posaren lo que podriem dir-ne el *llevat de la doctrina*.—¿Vol nomenarme els precursors del *noucentisme*?—vaig preguntar al visitat. Solicit, respongué a l'interrogació:

—La llista fora un bon xic llarga. Pot, si ho desitja, anotar els noms de Buckle, Bain y Fisk, entre els d'Inglaterra y el Nort d'Amèrica; els de Rodolpf, Lester Ward, Baldwin, Carus, Giddings, Lazarus, Simmel, d'Ihering, Schæffle, Wagner, Wundt y Gumplowicz, a Alemanya y Austria; els d'Ardigo, Vadalà, Vanni, Colajanni, Morselli, Ferri y Vaccara, a Italia, y els de Letourneau, De Greef, Denis, Lacombe, Bourdeau, Durkheim, Izonlet y Worms a Fransa y Bèlgica, pera no citar-ne d'altres. Cada un d'ells, sense comptar els d'Homer y de Goethe, que no sé si haurà sentit nomenar ja abans d'ara, logrà sentar meravellosament la virtualitat dels nostres principis, que consisteixen en establir l'exacta relació que la biologia, la psicologia, l'educació, la fisiologia, l'art, la voluntat, l'estètica, etc., guarden ab la moral, que es tant com fixar l'escola del saber abstracte, primer terme en l'escala dels factors sobreorganics.

Va semblarme que per *no tenir res de particular*, no s'expressava la persona visitada, tan malament com això. Animat per tan falaguera acullida vaig atrevirme a preguntar-li:

—Y de l'influència que en l'actual generació de catalans exerceix el *noucentisme*, què me'n diu?

A lo que se serví respondre:

—Que l'estimo extremadament favorable. Busqui, sinó, ocasió pera fer l'experiència vostè mateix. El dia en que, com a mi m'ha succeït, ocasió li siga oferta de presenciar una desfilada de *noucentistes*, li semblarà devenir un altre home; sense ni temps d'advertir el cambi, veurà augmentar les proporcions del seu cervell; sentirà, a la sola presència dels afiliats, neixer en son interior tot un món d'idees y fórmules noves impossibles de retenir. La seva consciència política devindrà més forta, més segura d'ella mateixa, enrobustintse a mida que extremi el contacte ab els elegits. Perquè ha de saber que'l *noucentisme* té el dò meravellós d'enlairar l'home a les regions intelctuals, morals o polítiques jamai assolides. Diu vostè que es periodista, no es això? Periodista dels verament forts, posseïdor d'un món d'idees, de solucions... de receptes a quina més segura y infalible pera resoldre els greus problemes que porten boja a l'humanitat, perduda en un mar de dubtes y confusions que li priven d'encertar el camí de la civilització, del progrés y de l'economia social... Essent, doncs, periodista, res d'extrany que algú li preguntí un dia en quin dels actuals partits està afiliat, a quina doctrina política cedeix la preferència, quin es el color de la seva senyera... Quan aquet cas arribi, potser que's trobi vostè en un compromís, si, com crec, es home de consciència. El *noucentista* no té, en cambi, més que respondre:

—Milito en la gran familia dels *noucentistes*, y entengui, senyor meu, que quan s'es *noucentista* y se n'es de debò s'es prou fort pera tota actuació isolada o individual. El nostre partit està a cobert de tota competència; el *noucentisme* no corre el perill que tota anulació suposa. Ni necessita auxiliars, ni al seu entorn creixen els deixebles. Entre nosaltres la fórmula ho es tot. Se recorre als oracles, se procedeix per apotegmes, per lletanies, per versiculs. Y si, lluny de darse per satisfet, insisteix l'impertinent en saber si preferim, per exemple, marxar d'acord ab en Maura a desplegar una política francament catalana; si estem pel vell republicanisme unionista o no hem passat encara de les *Bases de Manresa*, si simpatisem ab els *terrouxistes* o ens té captivats *La Lliga*; si preferim l'esquerra o el conservadurisme historic, no tenim més que replicar-li:

- I. Que l'època actual ho es de solucions.
- II. Que cal, doncs, buscar aquestes.
- III. Que indubtablement se trobaran, a poc que'ns empenyem en lograrho.
- IV. Que si no's troben serà perquè no les haurem buscades.
- V. Que tot, avui, es solució o no solució.
- VI. Que si no's troba solució, lo més còmodo es no fer res.
- VII. Que's troba? Avant, doncs.
- VIII. Solucions, y res més que solucions.
- IX. Idees, y res més que idees.
- X. Persistència en l'esfors..., y amunt y crits!

No ens espantin els medis. Precisament el Mestre y Definiador digué, en sessió solemne, que en la nostra missió entra l'acostarnos a les formes mústiques y ampararnos d'elles pera redimir-les en una vida nova. Que no hi ha feina ni institució que no

puga redimirse y secretament transformarse quan se posa en ella l'esperit...

Aixís clogué el seu discurs sobre el *noucentisme* l'admirable ciutadà que *no té res de particular*, que, al creuar ab ell el vostre camí, pendreu, potser, per un senyor Esteve qualsevol, y que a l'endemà del sopar famós nomenà *La Veü* després de dir els poetes, els escriptors, els politics, els artistes, els filolegs, els doctors y els advocats que a la taula prengueren seient.

Mentiria si no digués que, davant de tan clares y categòriques manifestacions com les que'm sigueren donades, restà el meu esperit entre sorprès y admirat.

D'aquí que al veure que ab manifesta recansa per no comptarlo entre els de la colla, digués un jovincel que en *El Poble* s'enseja a escriure, que «*si els genis, els espirituals, els noucentistes són els senyors Eladi Homs, Sitjà y Pineda, Guerau de Liost, Rucabado, y altres inconegudes personalitats, prefereix no esser ni geni, ni espiritual, ni noucentista, y arribar ab el temps a esser un Maragall, un Víctor Català, un Ruyra, un Alomar, un Iglesias...*» esclamés jo, enardit per un sagrat y ardent entusiasme:

—Doncs, jo, no. Jo no vull esser un Maragall, ni un Víctor Català, ni un Ruyra, ni un Alomar, ni un Iglesias. Si tots en el món hem d'esser alguna cosa, demano a Deu Nostre Senyor que'm permeti esser *noucentista*.

Jo no vull esser res més que NOUCENTISTA.

Boy

LOS ESTUDIANTES DE PARÍS, per Manuel Ugarte.—L'autor subtitula aquet llibre ab el nom d'*Escenas del Barrio Latino* y, per més que l'epígrafe estiga plenament justificat, donades l'unitat y l'acció interessant de les seves pàgines, tindria dret de sobres a titularse novela. Ja en altre obreta, en *Mujeres de París*, va mostrase'ns el senyor Ugarte un gran coneixedor d'aquestes costums, en les que hi juga principal paper la joventut bohemia parisenca. L'alegria esbojarrada cobrint els pellingos de la miseria horrible, els quadros del cabaret prostituit, els interiors humils dels estudiants y les modistes, les escenes de carrer ab tot el brujit de la *foule* frenètica hi estan descrits ab admirable trassa. Afegeixinthi que la prosa es primorosament cisellada, y els donarà idea de lo amable que ha de resultar la lectura d'aquet tomet, molt elegantment presentat, y un dels més notables que hauran aparegut en l'acreditada *Colección Diamante*, que ve publicant fa anys y ab exit creixent la casa Antoni López.

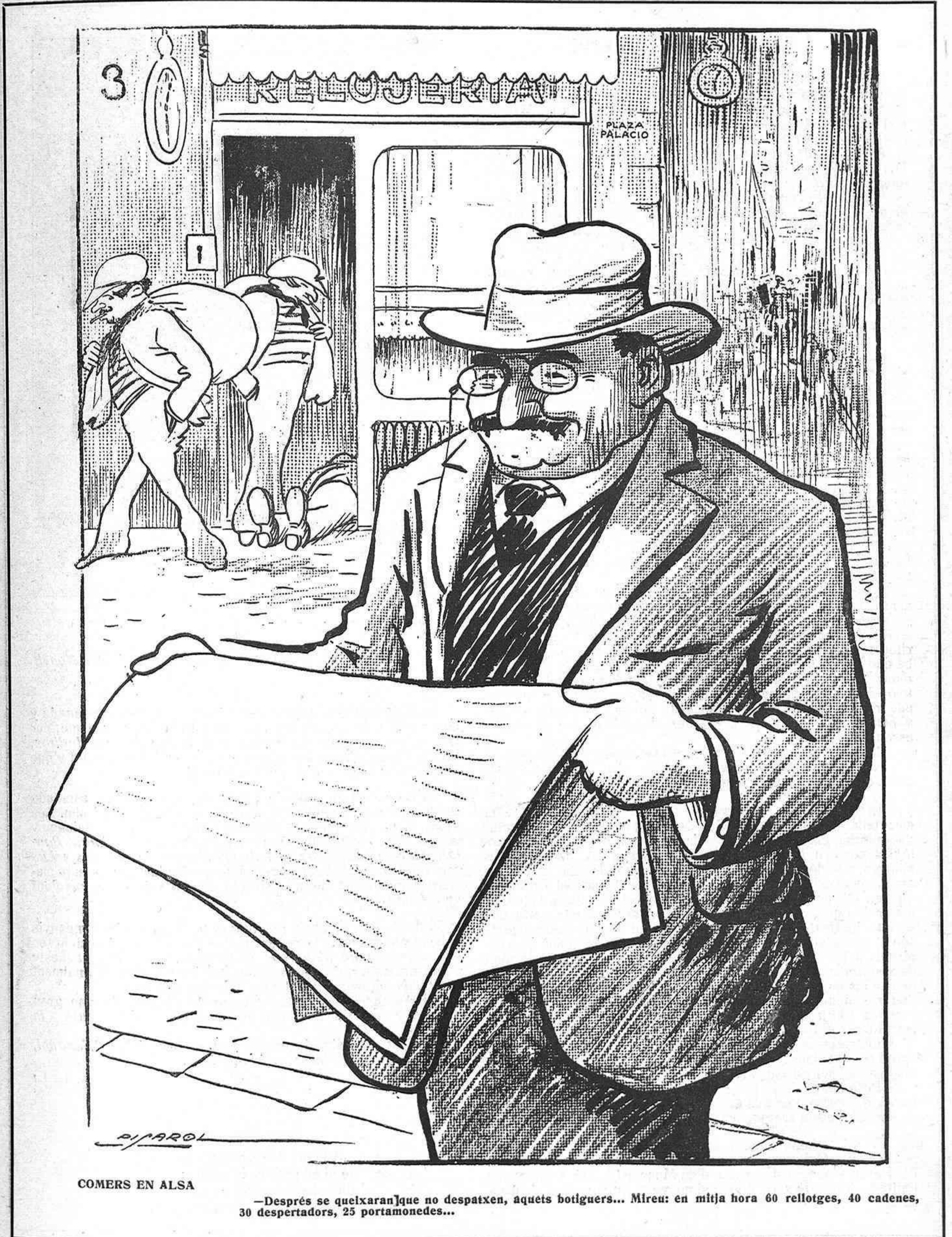
LA DÒNA D'AIGUA I ALTRES CONTALLES.—Són traduccions dels celebrats contes d'Andersen. Ademés de *La dòna d'aigua*, s'hi troben *L'ombra*, *L'abet*, *L'intrepid soldat de plom*, *Els enamorats* y *Els dotze viatgers de la diligència*, tots molt interessants y d'agradable lectura no sols a la mainada sinó a les persones majors. La versió catalana, obra d'en J. Massó Ventós es bastant recomanable. Un tomet, en soma, que fa honor a la «Biblioteca Popular de L'Avenç».

Homenaje a la memoria de don Rafael Fernández Calzada. En el primer aniversario de su fallecimiento. Glosa, necrologia, o díguinli com vulguin, dedicada a enaltir la vida del referit senyor.

Les dents de Poncle.—Joguina en un acte, original d'Emili Sala y Vidal. Va ser estrenada en el Teatre Olimpo a fi de Janer. Forma en la «Biblioteca Popular Teatral» ab el número 45.

SEPT SCIENCIES

COMERS EN ALSA

—Després se queixaran]que no despatxen, aquets botiguers... Mireu: en mitja hora 60 rellotges, 40 cadenes, 30 despertadors, 25 portamonedes...

TELO ENLAIRE

PRINCIPAL.—La nit del debut del primer actor don Enric Giménez la sala va estar molt animada. El celebrat drama detectivista *Sherlock Holmes* té encara molts partidaris. Això y el bon record de la creació que'n feu el citat artista han sigut la justificada causa de la reacció d'aquets ultims dies.

Ajudaren al bon conjunt en Guitart, en Daroqui, el senyor Martí, el senyor Santolaria, l'Ortiu y les senyores Morera, Santolaria y Soto.

—Dimecres la senyora Xirgu va fer per primer cop *La dama de les Camelies*. A l'hora que escrivim aquestes ratlles no l'hem vista encara.

—S'han reproduït ab exit *Els Hipòcrites*.

LICEO.—Escullits concerts de Quaresma, a punt de sortir del forn. El primer tindrà lloc demà, dissabte. Primer dia, presentació del famós violinista Franz Von Vecsey. Els entusiastes de la bona música, els enamorats del *virtuosisme*, ja saben ont anar a passar el rato.

ROMEA.—*La Miralta*, de don Angel Guimerà, va tenir la virtut de congregar al *Romea* una gran gentada, entre la qual s'hi veia lluir lo més granat de les nostres arts y les nostres lletres. Totes les cares respiraven satisfacció, perquè avui no hi ha cosa que alegri tant com veure un teatre ple. Y quan aquet teatre es el català, el de casa, encara molt més.

Respecte a l'obra d'en Guimerà, que no es la darrerament sortida del seu estre ni molt menos, no'ns entretindrem en detalls, ni intentarem recalcar les nostres pobres apreciacions, ja que's tracta de cosa jutjada fa molt temps y varem tenir ocasió de parlarne aleshores de la seva estrena en castellà. Avui sols afegirem, y ho podem exclamar ben alt, que *La Miralta* es una comedia dramàtica d'una forsa y una intensitat avassalladores, que interessa y commou, y que, en català, ha guanyat moltíssim baix tots els aspectes, y sobre tot en el literari y en el d'ambient.

L'execució resultà molt ajustada. En Pere Codina, sorprenentnos ab la seva naturalitat y *vivint el personatge*, com diuen els critics de gran circulació, va tenir moments de gran acert, y en les escenes passionals y violentes va accionar y va dir ab veritable inspiració. La senyora Llorente aguantà el pabelló tot lo be que podia, posant en sa tasca cor y voluntat. Els demás artistes, en són lloc; recordem ab gust la feina de molts; les senyores Paricio, Faura y Vallbé y els senyors Blanca y Amorós, admirables, donant a les escenes de conjunt una vida, un moviment natural com poques vegades s'hagi vist... en els nostres escenaris.

Ah, l'apuntador continua no sentintse desde les butaques.

—Hi ha en ensaig *L'abella perduda*, d'en Juli Vallmitjana, quina estrena's deurà fixar pera la setmana entrant.

ELDORADO.—L'assumpte de *Canción de cuna* no pot ser més tendre ni més delicat. Sols se li pot ocórrer a un veritable poeta intim, enamorat de la bellesa interna, de l'estètica psicològica com en Martínez Sierra. En un convent de tranquiles monges, una dòna perduda hi deixa el fruit dels seus miserables amors, una criatureta acabada de neixer. Doncs, el sentiment que en les enclaustrades desperta aquesta criatura, l'idea de maternitat que, com a dònes que són, guarden dintre seu y que esclata insensiblement a cada pas davant de l'*angelito*, aquets són el pensament y la moral de l'obra, sentiment humà que enterneix per la veritat y fereix per la bellesa. Baix aquet punt de vista ha estat molt encertat el senyor Sierra, potser més que en cap altra obra. Llàstima que en el segon acte decaigui un xic l'interès, degut a la manca d'acció y a la monotonia d'algunes escenes. El diàleg, ple de subtiletes admirables, es molt pulcre, molt literari y fins molt teatral.

L'interpretació, molt notable; distingintshi entre tots la senyora Suárez, massa dòna pera fer el seu tipo, la senyoreta Riquelme y el senyor Simó Raso.

—Pera demà, divendres, està anunciada l'estrena de *Moneda corriente*, arreglo en dos actes de Joan Lorenzo y representada ab extraordinaria acceptació a Madrid.

TÍVOLI.—Vagin a sentir la *Madame Butterfly*. No se'n penedirán. En Mulleras, extraordinari. El conjunt, notabilíssim. En Pérez Cabrero a l'altura d'un Mancinelli. Me sembla que tindrem *Madame* pera dies... si no ve el *Lohengrin* a desbarcarla.

GITANA CUSINT

Dibuix inèdit del malaguanyat Isidre Nonell.

NOVEDADES.—*Molinos de viento*, molt ben presentada y millor executada, ha sigut el darrer exit d'aquesta casa que, per ara, no's pot queixar de la seva sort, d'ensà dels *Soldaditos*. Es una obreta d'hermosa plasticitat, que està ben escrita y que porta una musiqueta d'allò més agradable.

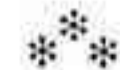
NUEVO.—Gran exit de *La novia millonaria*, presentada esplèndidament, ab decorat exprofés y vestuari riquíssim. Les tiples Montoro y Villar hi llueixen totes les gracies físiques y morals. Alternen ab aquesta obra *La reina de las tintas*, *Pantalones en danza*, *Los churdeles*, *Huelga de criadas* y *Las romanas caprichosas*; estrenantse probablement aquesta mateixa setmana una nova producció que no sabem encara d'ont ve ni com se diu.

ESPAÑOL.—Segueix obtenint gran acceptació la companyia italiana «Nunziata». Darrerament s'ha fet aplaudir de valent en les obres *El nido d'una cocotte* y *Cuoro scellerato!*, aquesta última dramàtica, de costums típiques napolitanes. Y finalment ab *L'eunuco*, alegre vaudeville estrenat dimecres.

—Pera demà s'anuncia l'estrena de *Piedigrotta*, una gran opereta, y pera dimecres que ve un altre vaudeville: *Tutti... in camicia*.

La gent que falti als demás teatres búsquinla a l'*Español*, que ben segur li trobaran, *refocilándose*.

L. L. L.

A l'hort de l'Ajuntament
no hi ha patates ni bledes;
allí sols s'hi cullen naps,
y cada nap són cinc peles.

ESQUELLOTS

EN les oficines del Banc Hispano-Colonial y baix la seva alta inspecció, va efectuar-se el dia 23 del passat Febrer una subasta de títuls del Deute municipal de Barcelona, al 4 y mitg per cent. Els títuls que se subastaven, perteneixents a les sèries A y B, eren vuit mil y representaven un valor total de quatre milions de pessetes.

Ara be: ha passat desde llavors un mes llarg, y aquesta es l'hora que'ls barcelonins, o sigui els principals interessats—y potser les víctimes—d'aquesta operació financiera, no han pogut encara saber quin fou el resultat de l'esmentada subasta.

¿Còm s'explica aquet silenci?

**

Y la cosa es tant més d'extranyer, si's considera que durant aquet període de temps s'han llessat al mercat dues emissions d'importancia, la dels *Carbons de Berga* y la de les Obres del Port, les quals tothom sab, ab detalls minuciosos, l'exit que han tingut y les numeroses vegades que han resultat cobertes.

Si la pregunta no ha de semblar indiscreta, ¿podriem saber còm va anar la subasta dels vuit mil títuls municipals oferts al public el dia 23 del passat mes?

Esperem que la premsa que diariament visita la Casa Gran, y que a bon segur sab còm marxa el tinglado, tindrà la bondat d'il·lustrar a l'opinió sobre aquest assumpte, forsa més interes-

sant que les declaracions d'en Morros o les rivalitats d'en Mir y Miró y en Vinaixa.

□

Ho veuen com, quan la policia vol, els criminals són descoberts, encara que s'amaguin sota terra?

El dimecres de l'altra setmana, un grupo d'apaches sorprenia al mitg del dia a un rellotger del Pla de Palacio, y després d'amordassar-lo, li vuidava tranquilament la botiga.

Y a les vintiquatre hores de realisada l'operació, ja tots els autors de l'hassanya estaven a bon recaudo y's tenien com qui diu els fils principals de la preparació y desenrotlló del descarat saqueig.

Per lo extraordinari del fet, ho assentem en la llibreta dels «Veritables serveis» prestats per la policia de Barcelona.

Es la primera apuntació que hi fem.

□

DESPRÉS d'un llarg viatge realisat a les costelles dels barcelonins, ha tornat de l'extranger l'acreditat y consegient lerrouxista senyor Mainar, encarregat per l'Ajuntament d'anar a fer pintors pera la próxima Exposició de Belles Arts.

Una de les capitals visitades pel senyor Mainar es Munic, aont el celebrat lerrouxista visità a l'infanta donya Paz de Borbón, qui, segons noticies, el va rebre molt be, y fins va convidarlo a dinar un parell de vegades.

Si la memoria no'ns es infidel, aquet ferm radical, avui director d'*El Liberal* y abans redactor d'*El Progreso*, es un dels que més varen esgarrifarse quan el senyor Bastardas, arcalde accidental de Barcelona, va anar a rebre a uns infants que en aquella època's deixaren veure per aquí.

NOSTRE PA DE CADA DIA

—Una altra víctima d'aquesta ditxosa «Anònima»!... Què li sembla?

—Oh, fill, jo..., ja veurà..., com que tinc pase ho trobo tot passador...

AVANT SEMPRE

—Pera mi, les faldilles-pantalons ja són un anacronisme historic, més passades de moda que'l mirinyac... Jo estic per les faldilles-calsotets!

Ja té raó aquell ditxo:
«No's pot dir d'aquesta aigua no beuré.»
Y aquell altre:
«Més aviat s'atrapa a un... lerrouxista que a un coix.»

Mi-Carême.
Iniciada per no sé sab qui, segurament pel gremi de cotxers y fabricants de serpentines, sembla que aquest any tindrem una gran festa popular de la *Mi-Carême*. Y sembla que la tal festa se celebrarà diumenge que ve, al passeig de Gracia, y vindrà a esser com un quart dia de rua de Carnestoltes. Animació, xivarri, disfresses, y poc pa.

Ahir mateix ho comentaven un capellanet y la secretaria d'un *Ropero*:

—Es escandalós!... Quàn s'havia vist, en meitat de la Quaresma, tals disbauxes?...

—No me'n parli, mossén Lluís... Cregui que a mi'm *carême* molt tot això!

LA conferencia d'en Ramir de Maeztu no haurà resultat del tot inútil.

«Intellectuals—deia l'ilustre disertant:—disposeuvos a cumplir la vostra missió. Guieu, ilustreu, eduqueu al poble.»

Ja hi som!...
L'Associació de la Premsa organisa pera'l dia 9 del més que ve una gran corrida de toros.
¿No es això lo que en Maeztu va aconsellar?

D'un diari de la localitat:
«Ahir va arribar el *Terror*.»
¡Bo!... ¿Ja hi tornem a ser?

Y segueixen aclarintse les files dels vells amics.
Diumenge va morir-se'n un altre: l'Enric Gómez, artista notable y darrer representant d'aquella gloriosa familia en la que tant brillaren el pintor en Simon Gómez y el dibuixant y estimat company nostre en Francisco Gómez Soler.

Era l'Enric Gómez un habilíssim gravador al boix, que disfrutà en sos bons temps de merescuda fama. Arreconat més tard el gravat al boix per la zincografia, en Gómez va dedicarse an aquet nou procediment de reproducció, y ben prompte el dominà com un consumat mestre.

Infatigable, actiu, excessivament modest y consagrant al Art tots els seus amors y totes les seves energies, la mort l'ha sorprès treballant.

¡En pau descansi!

ACTUALMENT tenim a Madrid:
El senyor arcalde primer, don Salvador Samà;

BALL «PAPITU»

—Ja vam fer be de no anarhi... Figura't que diu que per cada dòna tocaven setanta homes.

—Això sense comptar els musics que també eren homes...

—Y també tocaven...

GÈNERO D'IMPORTACIÓ

Les dues novetats més frapnants que acaben d'arribar de París.

El secretari de l'Ajuntament, senyor Gómez del Castillo;
Els regidors—de les tres branques—senyors Nualart, Marial,
Callén, Monegal y Mir y Miró...
Y ningú més.

**

¿Què hi fa allí tanta gent?

A punt fixo, no hi ha cap barceloní que ho sàpiga.

Els—es clar, be han de dir alguna cosa!—diuen que hi són
pera treballar pel bé de Barcelona; que gestionen millores, que
resolen assumptes...

Però, del cert, del cert, lo únic que'ns consta es que, agotades
ja les mils pessetes que se'ls hi consignaren al marxar a Madrid,
l'Ajuntament els en ha enviat 5.000 més.

Són aixís ells: les coses, o ferles ben malament, o no ferles.

**

Per xò, sens dubte, els pocs regidors que encara roden per
aquí, considerant que no tot han de menjarsho els concejals que
són a la cort, han ideat un tiberi—no importa ab quin pretext—
en el qual s'hi han gastat altres 5.000 pesetes, extretes, com les
anterioris, de la guardiola de la Pubilla.

Posemnos a la raó... ¿De quin sant els que marxen han de ser
de millor condició que'ls que's queden?

**

De tot això ¿saben què'ns extranya a nosaltres?

Dues coses.

Primera: que a la guardiola encara hi quedi un centim.

Y segona: Que la Pubilla no hagi ja tirat la guardiola pel cap
dels seus regidors.

□

«PROMETEUS PRIMAVERAL»

Alegoria noucentista.

CATALUNYA a París.

El nostre eminent dramaturg Ignasi Iglesias acaba d'obtenir un èxit a la capital de França. Al «Palais Royal» li han estrenat *Les pies (Les garces)*.

A l'hora de compaginar aquest número no tenim encara detalls de la primera representació. Apuntem, no obstant, el nou triomf a l'extranger de l'autor de *Els vells*. El sol fet d'haverli acceptat l'obra un comitè de lectura format per literats i autors de la talla de l'Henry Bataille, y la circumstància d'interpretar-li els principals papers artistes de l'importància de la Marcelle Delville y d'en Louys Bourny, això sol es un gros y positiu èxit pera l'Iglesias en particular, y en general pera l'art dramàtic català.

L'enhonorabona!

□

LEGEIXO:

«Ayer, domingo, los policías de Barcelona obsequiaron con un magnífico bastón de mando á su jefe señor Astray.»

Naturalment..., com que diumenge era Sant Josep y el senyor Astray se diu Pepet...

Lo astray seria que no li haguessin regalat res.

□

ELS crítics teatrals floreixen en *El Diluvio* com fruit de benedicció. N'hi ha un, en C. J., que es de lo més pintoresc, cursi, pretenció y carrincló que en la matèria pugua donarse.

Vegi's, si nó.

Parlant de l'estrena de *Canción de cuna*, diu que la comèdia del bon amic Martínez Sierra ve a ésser «fuente fresca y rumorosa..., un pequeño, pero fresco oasis, cruzado de riachuelos alegres, oreado por frescas brisas, alegrado por pájaros y flores».

Pobre Martínez Sierra, pobre *Canción de cuna...* y pobre senyor C. J.! S'imposa retirar-li el pase.

□

PARLANT de la casa de gent de mal viure darrerament realitzada per la policia, diu un periodista, en un diari de nova fundació, que'ls *apaches* no feien cap falta entre nosaltres, tota vegada que «los españoles todos guardamos en algún misterioso rincón del alma algo del apache...»

Compendriem l'afirmació si la fes en *Tarugata*.

D'altra manera, no.

Perquè, mal que pesi al periodista de referència, encara hi ha classes, afortunadament.

□

L'endemà de Sant Josep, deia un diari:

«El teniente de alcalde señor Mir y Miró, á pesar de dedicar todo el día de ayer á su fiesta onomástica...»

Pepet!

Encara hi creus ab els sants?

Si es veritat, al menos, no permetis que ho diguin públicament.

Això's fa d'amagat, com les coses lletges.

□

DESPRÉS de lo passat, no deixa de constituir una heroicitat lo que anem a dir.

Demà a la nit, a la *Bohemia Modernista* s'hi dona un ball de *Mi-Carême*. Se referan del susto quan sapiguen que l'ha organitzat la famosa entitat anomenada *Els 100 amics*, que ab això d'agermanar la tabola ab l'art de la ballaruga hi té, de molt temps, la mà trencada. Serà una bona coronació dels balls de Carnaval. Hi haurà

empentes pera entrarhi, xicotetes de mistó, enllumenació en gran, y alegria pera donar y vendre.

Y ja veuran com a la sortida convindran en que això d'organitzar un ball es cosa més complicada de lo que a primera vista sembla, y que no està a l'alcans del qui s'ho proposa.

J. S.: Molt be, y gracies. Renoi, que es car de veure!...—J. Hidalgo: Bravo, xicot! L'has endevinada!—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Dec estar espès de cap, avui. El tercer jeroglífic, si no me l'explica detalladament, no l'entenc prou clar. Els altres me van be.—Badó de Castellbisbal: Fenthi alguna correcció que m'atreviré a ferli, resultarà passadora.—Lluís Boixader Toll: Ni la poesia ni els trenca-caps tenen les condicions necessaries. Perquè, miri que aquells primers versos,

«Els que durant la Quaresma
s'atreveixin a menjar carn
tindran una mort terrible
y en lo cel no entraran.»

són capassos de fer promiscuar al més catolic!...—Antonio Mascaró: Deixi'l estar, que ha anat a l'aigua! En el pecat porten la penitència aquets revolucionaris al bromuro.—Josep Mateu: El treball en prosa no'ns convé; ademés, sapiga que l'assumptu no té res de nou. L'Asmarats ne va fer un llibre, d'això. Dels trenca-caps n'aprofito un parell. Y del acrostic, aprofito el paper blanc que sobrava pels cantons.—C. F.: Els epigrames no'm tenen utilitat.

Antoni López, editor — Rambla del Mig, núm. 20

Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

Edicions populars d'en SANTIAGO RUSIÑOL

Anant pel món. (2.ª edició)	Ptes. 1
El místic. (2.ª edició)	> 1
Oracions. Am música d'E. Morera. (2.ª edició)	> 1
Fulls de la vida	> 1 (Agotada)
Els Jocs Florals de Canprosa. (2.ª edició)	> 1
El bon policia.	> 1
Monolegs.	> 1
La bona gent.	> 1 (Agotada)
Tartarin de Tarascó. D'A. Daudet. (Quart miler).	> 1
El pati blau.	> 1
El poble gris.	> 1
La mare. (8.ª edició). (Quinzè miler)	> 1
L'Alegria que passa.	> 1

La «merienda» fraternal. (Quart miler)	Ptes. 1
L'heroe.	> 1
Llibertat!	> 1
La fira de Neuilly	> 1
Els savis de Vilatrista.	> 1
L'auca del senyor Esteve.	> 1
L'hereu Escampa	> 1
En Tartarin als Alps	> 1
La llei d'herencia.	> 1
Aucells de pas.	> 1
La intel·lectual.	> 1
El redemptor	> 1
Cors de dona	> 1
El Teatre per dins	> 1
Dol d'«alivio»	> 1

AVIAT

EL DALTABAIX

D'aquí a pocs dies

EL TITELLA PRODIG

<i>Gabriel Alomar:</i> Negacions y afirmacions del catalanisme.	Ptes. 0'10
» » Catalanisme socialista	» 0'10
» » De poetisació	» 1

Aviat sortirà

LA COLUMNA DE FOC

COLECCIÓN DIAMANTE-Tomo 112

ACABA DE PUBLICARSE

LOS ESTUDIANTES DE PARÍS

por MANUEL UGARTE

Precio: Ptas. 0'50

F. HERAS

¿Quiere V. ser dependiente de comercio?

Suma de datos indispensables a los que aspiran a ser comerciantes y útiles a sus jefes

Un tomo Ptas. 1

Dr. J. WERNER

Lo que deben comer y beber los enfermos

Un tomo: Ptas. 2

NOVEDAD

El libro del Gallito

con unos juicios, a manera de prólogo, de Guerrita

Un tomo Ptas. 3'50

NOVEDAD

Jesús en la fábrica

Novela por R. SÁNCHEZ DÍAZ

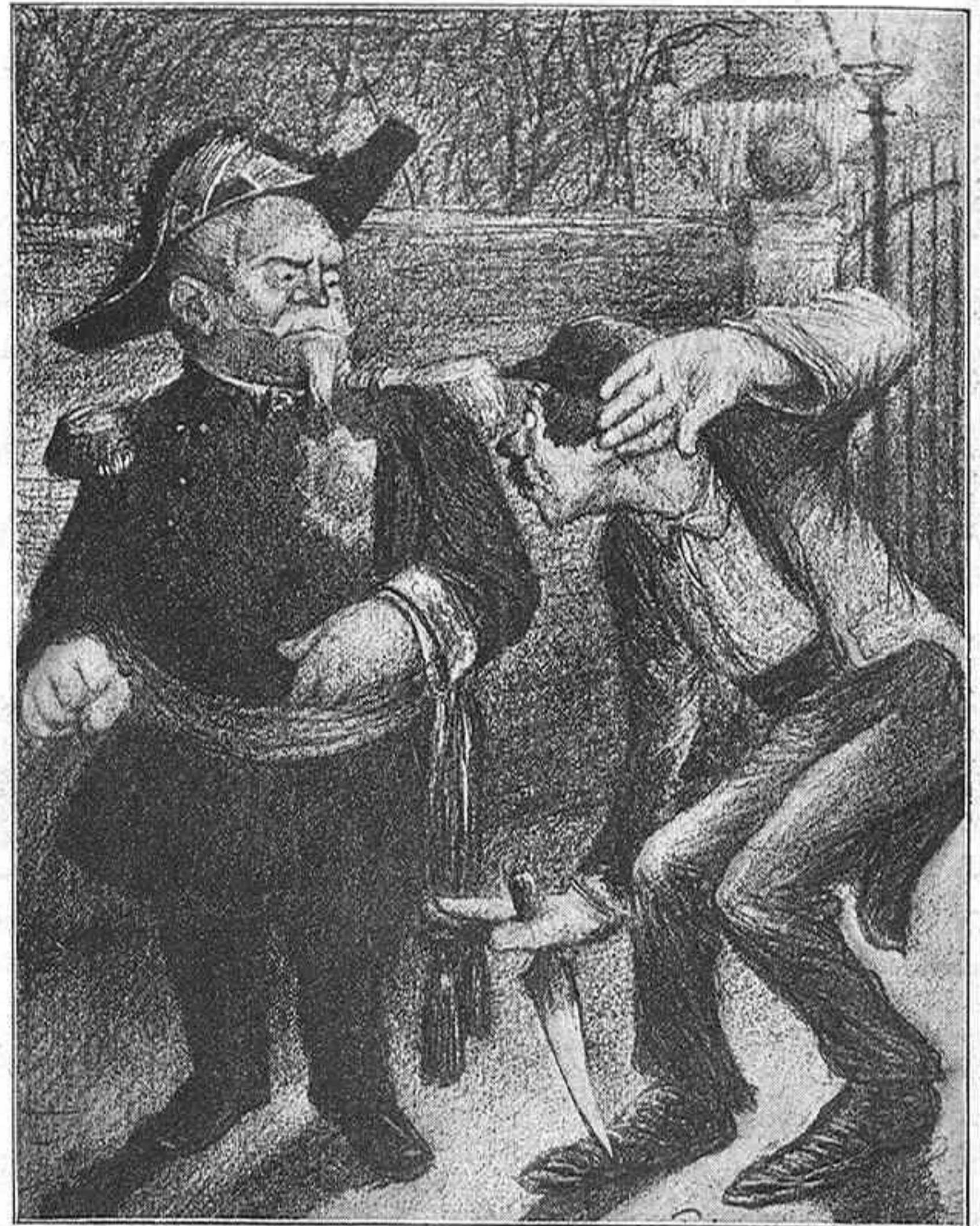
Un tomo Ptas. 3'50

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Múttu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificar. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

ELS APACHES A TRAVÉS DE LA CARICATURA

—Tinc el gust de presentarte el meu professor de jiu-jitsu...

—Al! Dispeni... L'havia pres per un cobrador de factures...

La sortida de la presó.

—Però, que no ho està veient que aquest home m'assassina?
—Y què haig de veure, jo!... Si vostè se'm posa al davant...